

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sk/30/2019
Identifikačné číslo spisu: 4018200482
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4018200482.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: T. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., zastúpenej Odborovým zväzom KOVO, so sídlom Miletičova 562/24, Bratislava-Ružinov, IČO: 30 804 078, proti žalovanému: Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie postupu a rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07. 05. 2018 a o kasačnej sťažnosti žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sa/16/2018- 98 zo dňa 19. februára 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobkyne o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Nitre (ďalej len krajský súd alebo správny súd) napadnutým rozsudkom č. k. 19Sa/16/2018-98 zo dňa 19. februára 2019 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedené v úvodnej časti tohto rozhodnutia, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jej žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd z predloženého administratívneho spisu mal preukázaný nasledovný skutkový stav, že dňa 07. 11. 2017 podala žalobkyňa žiadosť o invalidný dôchodok s dátumom uplatnenia nároku dňa 07. 11. 2017. Zo žiadosti vyplýva, že žalobkyňa mala zamietnutú žiadosť o invalidný dôchodok zo dňa 27. 07. 2010 z dôvodu nespĺnenia podmienok. Všetky potrebné doklady boli pripojené k uvedenej žiadosti. Sociálna poisťovňa, ústredie vydala dňa 23. 11. 2017 rozhodnutie, ktorým podľa § 70 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení

neskorších predpisov zamietla žiadosť žalobkyne o invalidný dôchodok, a to s poukazom na posúdenie zdravotného stavu žalobkyne, ktorému zodpovedá percentuálne vyjadrenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktoré je obsahom pripojeného odborného posudku o invalidite zo dňa 07. 11. 2017, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť odôvodnenia rozhodnutia a sú v ňom uvedené všetky rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli podkladom vyhotovenia posudkového záveru o tom, že nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z. z., lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, v ktorom namietala i zaujatosť posudkovej lekárky MUDr. L. z dôvodu, že ide o tú istú posudkovú lekárku, ktorá rozhodovala aj v konaní o úrazovú rentu. Na základe uvedenej námietky Sociálna poisťovňa, ústredie poverila posúdením zdravotného stavu žalobkyne MUDr. J. O., posudkovú lekárku sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie v Banskej Bystrici. Na základe odvolania žalobkyne bol vypracovaný ďalší odborný lekárske posudok dňa 19. 04. 2018. Predmetom posúdenia boli predložené odborné nálezy: ortopedické vyšetrenie zo dňa 01. 04. 2016, ortopedické vyšetrenie zo dňa 21. 02. 2018, neurochirurgické vyšetrenie zo dňa 02. 05. 2016, vyšetrenie v ordinácii fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie zo dňa 30. 03. 2017 a zo dňa 21. 02. 2018, neurologické vyšetrenie zo dňa 23. 08. 2017 a z marca 2018 so záverom, že žalobkyňa nie je invalidná, lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 35% a rozhodujúce zdravotné postihnutie - podľa kapitoly XV - choroby podporného a pohybového ústrojenstva, oddiel E - dorzopatia, deformujúca dorzopatia a sponcylopatia, položka 3 - degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách, písmeno b/ s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v danom úseku. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 07. 05. 2018 Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte len zákon č. 461/2003 Z. z.) odvolanie žalobkyne proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 23. 11. 2017 zamietol v celom rozsahu a uvedené rozhodnutie potvrdil. Žalovaný v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe predložených lekárske správ a diagnostických záverov odborných lekárov, ako i vlastného vyšetrenia, posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie vyhodnotil zdravotný stav žalobkyne a celkovú mieru jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určil na 35%, a preto žalobkyňa nie je invalidná, lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Námietka žalobkyne týkajúca sa posúdenia jej zdravotného stavu MUDr. V. L. bola zohľadnená, nakoľko bola posúdená aj posudkovým lekárom Sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Banskej Bystrici - MUDr. J. O.. V odvolacom konaní nepreukázala nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania, a preto žalovaný jej odvolanie zamietol.

3. Krajský súd zákonnosť napadnutých rozhodnutí žalovaného správneho orgánu a konania im predchádzajúceho preskúmal v intenciách ustanovení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 70 ods. 1, v spojení s § 71 ods. 1 až 10, s § 153 ods. 5 uvedeného zákona, postupom podľa tretej hlavy tretej časti zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (SSP) a dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby. Správny súd mal za to, že v prejednávacom prípade bol zachovaný zákonom ustanovený postup pri posudzovaní žiadosti žalobkyne o invalidný dôchodok. Zdravotný stav žiadateľky o invalidný dôchodok posudzujú posudkoví lekári Sociálnej poisťovne, ktorým je táto kompetencia ako odborne spôsobilým osobám zverená v ustanovení § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení.

4. Krajský súd poukázal na to, že posudzovať mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť patrí do kompetencie posudkových lekárov. Správne súdy v rámci rozhodovania v správnom súdnictve nemajú oprávnenie na to, aby vyslovovali odborný záver o tom, či ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím alebo o invalidnú osobu, ani nevyslovujú odborný záver ohľadom medicínskych otázok. Posudzujú len to, či posudky ako podklad rozhodnutia o nároku na invalidný dôchodok sú úplné, objektívne, logické a presvedčivé, a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárske vyšetrení (rozhodnutie NS SR sp. zn. 9Sžso/16/2014 zo dňa 28. 10. 2015). Správnemu súdu nepatrí

kompetencia vyslovovať odborný záver o tom, či ide o invalidnú osobu, ani mu nepatrí kompetencia vyslovovať záver ohľadom medicínskych otázok - skúma len, či posudky ako podklady rozhodnutia o invalidnom dôchodku sú úplné, logické, objektívne a presvedčivé a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárske vyšetrení.

5. Krajský súd konštatoval, že vychádzajúc z uvedeného záveru, vysloveného aj v citovanej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preskúmal závery lekárske posudkov žalovaného ako podklad v rámci prieskumu postupu a rozhodnutia žalovaného. Vychádzal z predložených lekárske posudkov a posudzoval presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, a to s prihliadnutím na lekárske správy a nálezy s diagnostickými závermi, ako aj s prihliadnutím na žalobné námietky. V posudzovanom prípade po oboznámení sa s lekárske nálezmi a správami, ktoré boli podkladom pre vyhotovenie lekárske posudkov správny súd konštatuje, že nemal dôvod pochybovať o objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov lekárov. Posudkoví lekári sociálneho poistenia sa vyrovnali so všetkými skutočnosťami, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, je zrejma ich úvaha pri určení rozhodujúceho ochorenia žalobkyne pre určenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ako aj zotrvanie na pôvodnom zaradení tohto ochorenia do príslušnej kapitoly a oddielu podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Z predloženého administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že všetky lekárske správy predložené žalobkyňou boli predmetom hodnotenia jej zdravotného stavu, a ani v priebehu odvolacieho konania neboli predložené žalobkyňou také lekárske správy, ktoré by odôvodňovali opodstatnenosť zmeny a zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u žalobkyne. Všetky ňou uvádzané subjektívne ťažkosti boli zohľadnené. Porovnanie jej súčasného zdravotného stavu so stavom v roku 2009, kedy žalobkyňa utrpela úraz, považuje súd za neopodstatnené.

6. V danej súvislosti správny súd poukázal tiež na to, že pri určovaní miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť možno vziať do úvahy iba rozhodujúce zdravotné postihnutie a iné zdravotné postihnutie určené lekárom a im zodpovedajúcu percentuálnu mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Ďalšie ochorenia nemožno vziať pri určovaní miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť do úvahy, pretože jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Žalobkyňa v priebehu konania predkladala nové lekárske správy, ktoré boli predmetom posúdenia posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Po ich posúdení nepredložila žiadne nové lekárske nálezy, ktoré by preukazovali objektívne zhoršenie jej zdravotného stavu v porovnaní so zdravotným stavom, ktorý bol naposledy posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia ústredia dňa 19. 04. 2018.

7. Preskúmaním žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného zo dňa 07. 05. 2018 správny súd nezistil dôvody na jeho zrušenie podľa ust. § 191 SSP, ale dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná, a preto ju rozsudkom zamietol podľa ust. § 190 SSP.

8. O trovách konania správny súd rozhodol tak, že žalovanému, ktorý mal v konaní plný úspech (súd žalobu zamietol), nepriznal náhradu trov konania, a to s poukazom na ust. § 168 SSP, nakoľko zo súdneho spisu nevyplýva, že by žalovanému v súvislosti s predmetným konaním trovy konania vznikli. Žalovaný správny orgán v zásade nemá právo na náhradu trov konania a táto mu môže byť priznaná len vo výnimočných prípadoch, pričom takúto situáciu súd v predmetnej veci nezhliadol.

9. Rozsudok správneho súdu bol právnomu zástupcovi žalobkyne doručený dňa 26.4.2019, ktorý doručenie potvrdil na doporučenej zásielke súdu podpisom.

II.

Kasačná sťažnosť žalobkyne proti rozhodnutiu krajského súdu

10. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa kasačnú sťažnosť. Namietala, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon najmä tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP). Navrhovala, aby Najvyšší súd

Slovenskej republiky rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

11. Právny zástupca žalobkyne kasačnú sťažnosť proti uvedenému rozhodnutiu správneho súdu podal na poštovú prepravu dňa 28. 5. 2019.

III.

Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobkyne

12. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobkyne vyjadrila podaním z 28. júna 2019. Nesúhlasila s dôvodmi žalobkyne uvedenými v jej kasačnej sťažnosti a v celom rozsahu sa stotožnila s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu. Navrhovala, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť žalobkyne v zmysle § 461 SSP zamietol.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) pred prieskumom napadnutého rozsudku správneho súdu, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), skúmal splnenie zákonných podmienok, na základe ktorých je oprávnený kasačný súd konať a zistil, že žalobkyňa podala kasačnú sťažnosť oneskorene. Kasačný súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že v danej veci sú splnené zákonné podmienky pre odmietnutie kasačnej sťažnosti.

14. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde v danej veci bol rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 19Sa/16/2018-98 zo dňa 19. februára 2019, ktorým správny súd zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí jej žiadosti o priznanie invalidného dôchodku, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie.

15. Podľa § 438 ods. 1 SSP kasačnou sťažnosťou možno napadnúť právoplatné rozhodnutie krajského súdu.

16. Podľa § 439 ods. 1 SSP kasačná sťažnosť je prípustná proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 444 ods. 1 SSP kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

18. Podľa § 443 ods. 1, 5 SSP kasačná sťažnosť musí byť podaná v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Zmeškanie lehoty uvedenej v odsekoch 1 až 4 nemožno odpustiť.

19. Podľa § 69 ods. 1 až 5 SSP Lehoty podľa tohto zákona sa počítajú na hodiny, dni, týždne, mesiace a roky.

Lehota určená podľa hodín začína plynúť začatím úkonu.

Do lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

Lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojim pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. Ak chýba tento deň v poslednom mesiaci lehoty, končí sa lehota uplynutím posledného dňa tohto mesiaca.

Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň; to neplatí na lehotu určenú podľa hodín.

20. Podľa § 459 SSP kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak

- a) bola podaná oneskorene,
- b) bola podaná neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému kasačná sťažnosť nie je prípustná,
- d) neboli splnené podmienky podľa § 449,
- e) nemá náležitosti ustanovené týmto zákonom, bol dodržaný postup podľa § 450 ods. 1 a nejde o prípady podľa § 449 ods. 2 písm. b) a c).

21. Kasačný súd z predloženého spisu krajského súdu zistil, že rozsudok správneho súdu bol právnenému zástupcovi žalobkyne doručený dňa 26.4.2019, ktorý doručenie potvrdil na doporučenej zásielke súdu podpisom. Právny zástupca žalobkyne kasačnú sťažnosť proti uvedenému rozhodnutiu správneho súdu podal na poštovú prepravu dňa 28. 5. 2019.

22. Vychádzajúc z právnej úpravy citovanej vyššie žalobkyňa bola oprávnená proti rozsudku krajského súdu podať kasačnú sťažnosť v posledný deň lehoty 27.5.2019 v zmysle § 443 ods. 1 SSP, keďže napadnutý rozsudok krajského súdu bol jej právnenému zástupcovi doručený dňa 26.4.2019 a jednemesačná lehota na podanie kasačnej sťažnosti v súlade s § 443 ods. 1 v spojení s § 69 ods. 4, 5 SSP uplynula dňa 27.5.2019 (posledný deň lehoty 26.5.2019 pripadol na nedeľu, preto posledným dňom lehoty bol najbližší nasledujúci pracovný deň t.j. 27.5.2019). Vzhľadom k tomu, že právny zástupca žalobkyne podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu na poštovú prepravu až dňa 28.5.2019, podal kasačnú sťažnosť proti rozsudku krajského súdu po uplynutí zákonnej lehoty teda oneskorene.

23. Z uvedených dôvodov kasačný súd postupom podľa § 459 písm. a/ SSP kasačnú sťažnosť žalobkyne ako neprípustnú odmietol.

24. O náhrade trov kasačného konania kasačný súd rozhodol podľa § 467 v spojení s § 170 písm. b/ SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže kasačná sťažnosť bola odmietnutá.

25. Toto rozhodnutie prijal kasačný súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.